

VẤN ĐÁP HỌC PHẬT

Kỳ 34

Giải đáp: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 26/05/2006

Địa điểm: Hiệp hội giáo dục Phật-đà Hồng Kông

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Quý vị đồng tu, xin chào mọi người, hôm nay có 25 câu hỏi, chúng ta giải đáp từng câu một, trước tiên là câu hỏi của đồng tu trên mạng.

Hỏi: Câu hỏi đầu tiên, khi tâm tình người khác không tốt, hoặc là chỗ nào đó trên cơ thể đau nhức, người hỏi nói đệ tử đều có thể cảm nhận được, hơn nữa còn bị ảnh hưởng bởi nó.

Đáp: Chuyện này có thể nói là tương đối miễn cảm, tâm tình người khác không tốt ảnh hưởng đến anh ấy, anh ấy sẽ cảm nhận được; cơ thể của người khác đau nhức, anh ấy cũng sẽ cảm nhận được.

Hỏi: Tiếp theo anh ấy hỏi ba câu hỏi, thứ nhất, tại sao con lại có thể cảm nhận được sóng dao động này của người khác?

Đáp: Chúng ta dùng cách nói của nhà khoa học, cảm nhận của anh ấy rất nhạy bén. Cảm nhận của người bình thường chúng ta tương đối chậm chạp. Cho nên tâm tình người khác tốt hay không, chỗ nào đau nhức chúng ta không cảm nhận được, tức là nói chúng ta rất chậm chạp, anh ấy rất nhạy bén. Đây là khoa học hiện đại, nhất định là cách nói như vậy với bạn. Ở trong Phật pháp nói, là mỗi người có duyên phận riêng. Tôi tin rằng cảm nhận của bạn không phải là rất phổ biến, không thể nói mỗi người tâm tình không tốt thì bạn đều bị cảm nhiễm, vậy thì bạn vĩnh viễn không có lúc nào tâm tình tốt; mỗi người đau nhức bạn đều cảm giác được đau nhức, vậy thì bạn cũng không có những ngày tháng tốt đẹp, có đúng không? Trong tưởng tượng của chúng tôi, nhất định là một số người nào đó, không phải là toàn bộ, là một số người nào đó. Một số người này, trong Phật pháp nói là quan hệ nhân quả, bạn có duyên phận này với họ. Ví dụ người Trung Quốc nói “mẹ con liền tâm”, cảm ứng giữa người mẹ và con cái đặc biệt rõ rệt, đặc biệt là người làm mẹ. Bởi vì người mẹ niệm niệm quan tâm con cái, con cái chưa chắc nghĩ đến mẹ, sự nhạy cảm của người mẹ chắc chắn vượt hơn con cái. Đây chính là một nguyên nhân đặc biệt, có duyên với bạn thì mới có cảm ứng này, con người hiện nay nói là hiện tượng sóng dao động, đây là một loại cảm ứng.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai nói, làm thế nào mới không bị ảnh hưởng?

Đáp: Câu hỏi này quan trọng, làm thế nào mới không bị ảnh hưởng? Tâm của bạn phải thanh tịnh, khi bị ảnh hưởng thì bạn đừng để ý đến nó, không cần chú ý tới. Thường nghĩ đến thì cảm nhận này rất rõ rệt, bạn quên mất nó thì cho dù hiện tượng này trước mặt cũng không để ý đến nó. Trong kinh điển đức Phật nói với chúng ta, chúng ta đem lực chú ý tập trung vào tụng kinh, niệm Phật, lạy Phật, đây là tốt nhất, tức là không cần nghĩ đến nó, dần dần hiện tượng này sẽ giảm dần. Trước đây tôi từng gặp một vị đồng tu, ông học Phật cũng rất nghiêm túc, ông tham thiền. Mỗi tối ông đều ngồi thiền, sau thời gian dài thì cảnh giới trong định hiện tiền. Hiện ra cảnh giới gì? Ông có thể nhìn thấy cõi naga quý, ông có thể nhìn thấy Diêm-la vương, mười điện Diêm vương ông đều nhìn thấy.

Có lúc ở trong định, bản thân ông hoàn toàn không biết, có rất nhiều động tác kỳ quái, giống như có khả năng đặc biệt gì đó. Khiêu vũ, đánh quyền, quyền thuật vô cùng mềm mại, nhưng ông chưa từng học qua, cũng chưa từng luyện qua, không ngờ lại quen thuộc như vậy, người trong nhà đều sợ hãi. Sau này gặp được tôi, ông kể những tình huống này cho tôi, ông nói lúc ngồi thiền sẽ xảy ra những hiện tượng này, bản thân không thể khống chế chính mình. Đây là thế nào? Đây là linh quý thao túng thân thể của ông, bản thân ông không biết. Tôi nói với ông, tôi nói sau này ông có thể đổi sang niệm Phật, đừng ngồi thiền nữa, ngồi thiền cũng niệm Phật, cũng niệm A-di-đà Phật. Niệm Phật đương nhiên phương pháp thù thắng nhất là nhiều Phật, tức là bình thường chúng ta nói là đi đạo, trong Phật pháp gọi là kinh hành; phương pháp nhiều Phật, niệm Phật là tốt nhất. Ông liền thay đổi, sau khi thay đổi khoảng bảy tám tháng thì hiện tượng này không còn nữa. Dùng những phương pháp này sẽ có hiệu quả, tránh xa những cảm ứng với quỷ thần, với người khác này, không cần nghĩ đến nó, không cần chú ý đến.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, anh ấy nói mỗi lần trước khi xảy ra chuyện này, đệ tử đều cảm thấy sợ hãi bất an. Mãi cho đến khi mọi việc đã xảy ra thì mới biết sự sợ hãi của bản thân là cảm nhận được chuyện vẫn chưa xảy ra. Nên làm thế nào mới có thể không bị quấy nhiễu?

Đáp: Lời tôi vừa nói khi này nếu bạn có thể ghi nhớ thì sẽ tránh xa sự quấy nhiễu này. Mỗi ngày niệm Phật, tụng kinh, hoặc là nghe kinh, lạy Phật, đem lực chú ý tập trung vào những chuyện này. Đa phần người bình thường gặp phải những trường hợp này, bạn tỉ mỉ quan sát, giống như linh quý dựa thân đều là mất hết tinh thần, tức là tinh thần ý chí không thể tập trung thì linh quý mới tìm đến họ. Người

ting thần ý chí tập trung thì linh quý sẽ không tìm đến; tìm đến trên người, chúng ta nói là tâm tư tán loạn. Vì vậy bạn nên tập trung tinh thần ý chí của mình, tập trung thì sẽ không có chuyện này. Có thể tập trung vào câu Phật hiệu, tập trung vào niệm Phật, tập trung vào tụng kinh, tập trung vào lạy Phật đều được, đều là phương pháp.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, đệ tử nhìn thấy các loài trùng bò bay ở chiều không gian khác cầu cứu đệ tử, nhưng đệ tử không cách nào nói chuyện với chúng, chỉ là cảm nhận được chúng rất đáng thương cần được giúp đỡ, nhưng không biết nên làm thế nào.

Đáp: Đây là bạn nhìn thấy sinh vật nhỏ ở chiều không gian khác, các loài trùng bò bay này là động vật nhỏ, đây không phải là ở nhân gian. Cõi ngạ quỷ, cõi súc sanh, mắt thường của người khác không nhìn thấy, bạn nhìn thấy được u linh của cõi súc sanh. Chúng tới cầu cứu bạn, nói cách khác, bạn sẽ giúp chúng nên chúng mới tìm tới bạn. Nếu bạn không tin tưởng, không bằng lòng giúp chúng thì chúng sẽ không tới tìm bạn, tìm bạn vô ích. Nếu đã tìm tới bạn thì bạn nên giúp đỡ chúng, ít nhất là tụng một quyển kinh cho chúng, hồi hướng cho chúng. Những linh quý này có được thọ dụng nhất là kinh Địa Tạng, kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, tụng kinh này hồi hướng cho chúng, tụng một bộ hoặc ba bộ, đương nhiên tốt nhất là tụng bảy bộ, bảy là con số viên mãn, như vậy rất tốt. Hoặc nếu bạn có thời gian, một ngày tụng một bộ kinh, tụng trong một tuần, hằng ngày hồi hướng cho chúng, chúng sẽ nhận được sự giúp đỡ, đây đều là chúng sanh hữu tình.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, người hỏi nói có một số chúng sanh ở chiều không gian khác yêu cầu đệ tử mỗi ngày tụng ba bộ kinh Vô Lượng Thọ, niệm một vạn tiếng Phật hiệu hồi hướng cho chúng. Nếu đệ tử đồng ý yêu cầu của chúng thì không có cách nào hoàn thành thời khóa mà đạo tràng sắp xếp, xin hỏi nên làm thế nào?

Đáp: Vị đồng tu trên mạng này, tôi không biết bạn có phải là chúng xuất gia không? Nếu như là chúng xuất gia, trong đạo tràng có thời khóa sớm tối, nhưng ngoài thời khóa sớm tối ra, thêm thời khóa này cũng được. Nếu không phải ở đạo tràng, mỗi ngày sớm tối bạn có đặt ra thời khóa thì bạn có thể tạm thời buông xuống thời khóa này, mỗi ngày tôi tụng ba bộ kinh Vô Lượng Thọ, niệm một vạn tiếng Phật hiệu, coi như đây là thời khóa của chính mình, đồng thời hồi hướng cho chúng. Bạn làm như vậy một tuần cũng được, nửa tháng cũng được, dài nhất thì một tháng là được rồi. Sau một tháng hoặc sau một tuần thì bạn quay lại thời khóa của chính mình. Thông thường bảy ngày, hai thất, ba thất thì rất viên mãn, chúng nhất định sẽ nhận được lợi ích.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, người hỏi nói nguyện thứ 48 trong kinh Vô Lượng Thọ nói, đại chúng vãng sanh “đoan chánh, tịnh khiết, đều giống hệt nhau; nếu dung mạo họ khác biệt, có đẹp xấu, thì không thành Chánh giác”, “dung sắc vi diệu, hiếm có, hơn hẳn thế gian, đều cùng một loại, không có tướng khác biệt”. Nhưng mà thân tướng của Tây Phương Tam Thánh được miêu tả trong Quán kinh lại có cao thấp khác nhau, vả lại trong Yếu Giải nói: “Nếu căn cứ theo Quán kinh và hội Vô Lượng Thọ, thì hoa sen lớn hay nhỏ, thực sự không thể đo lường được, do thân tướng [của những người] trong cõi Đồng cư khác nhau”, đây là nguyên nhân gì?

Đáp: Phật trong Đại thừa giáo đã giảng cho chúng ta một nguyên lý, nguyên tắc chung, các đồng tu cũng đều biết rõ, như kinh Hoa Nghiêm nói, hết thấy pháp thế gian và xuất thế gian từ đâu mà có? Tâm hiện thức biến, duy tâm sở hiện, duy thức sở biến, làm gì có đạo lý không bình đẳng? Tại sao có người tới thế giới Tây Phương Cực Lạc nhìn thấy bình đẳng, có người nhìn thấy không bình đẳng? Điểm này không kỳ quái chút nào. Tại sao vậy? Trong xã hội hiện nay của chúng ta, hiện tượng này cũng rất phổ biến. Trong mắt của phàm phu chúng ta nhìn thấy xã hội trước mắt, hình thái này chắc chắn không giống với A-la-hán, những gì A-la-hán nhìn thấy chắc chắn không giống với Bồ-tát, những gì Bồ-tát nhìn thấy chắc chắn không giống với Phật. Tại sao không giống nhau? Tâm không giống nhau! Hôm nay tại sao chúng ta nhìn thấy tướng khác biệt? Bởi vì bạn chưa buông xuống vọng tưởng phân biệt chấp trước! Vậy làm sao giống nhau được?

A-la-hán nhìn thấy không giống với chúng ta, chúng ta có thể lý giải, A-la-hán không còn chấp trước nữa, không còn chấp trước và có chấp trước là không giống nhau! Ví dụ như người có chấp trước, nhìn thấy người khác làm chuyện sai họ rất phiền não, thậm chí còn sanh khởi tâm sân giận, tức giận; nếu như chấp trước của họ không còn nữa, họ nhìn thấy người khác làm chuyện sai cũng giống như không có việc gì, nhìn thấy giống như không nhìn thấy thì làm sao giống nhau được? Cho nên thái độ đối nhân xử thế của họ sẽ khác! Cảnh giới của Bồ-tát càng cao hơn A-la-hán, cho nên bạn liền biết được tâm của họ càng thanh tịnh, càng bình đẳng; đến Phật thì nhìn tất cả chúng sanh hoàn toàn là Phật. Tôi nói cho các bạn biết, đây đều là chúng tôi học Phật nhiều năm như vậy, chúng tôi có thể lãnh hội được, mặc dù chúng tôi chưa đạt đến cảnh giới này nhưng có thể lãnh hội được. Phật nhìn chúng sanh chúng ta, đều nhìn thấy pháp thân của chúng ta, pháp thân của chúng ta không hề khác pháp thân của Phật. Cho nên trong mắt Phật nhìn chúng sanh là “hết thấy chúng sanh vốn dĩ thành Phật”, đây là thật, không phải giả.

Hoa Nghiêm toàn bộ là trí tuệ, Lăng-nghiêm có thể nói là một chiếc chìa khóa của Hoa Nghiêm, giảng rất chi tiết. Trong Đại giáo viên đốn đại thừa giảng điều gì? Bất kỳ pháp môn nào đều là tâm hiện thức biến, thức dù biến thể nào cũng không rời khỏi tâm tánh, tâm tánh là bình đẳng, tâm tánh không có sanh diệt, tâm tánh không có lớn nhỏ; nếu bạn nhìn thấy có lớn nhỏ, nếu bạn nhìn thấy có sanh diệt thì bạn chưa kiến tánh. Người kiến tánh, gọi là một hạt vi trần, một lỗ chân lông đều là khắp pháp giới hư không giới, cảnh giới này trong kinh đã dùng một danh từ, gọi là cảnh giới không nghĩ bàn. Không nghĩ bàn, chúng ta thông thường nhìn thấy danh từ này, đây là không thể nói, cũng không thể tưởng tượng, đây là không thể nghĩ bàn; không thể nghĩ tức là không thể suy nghĩ, không thể bàn tức là không thể nói. Nhưng trong đó còn có ý nghĩa càng sâu hơn, đến khi bản thân bạn thực sự làm được lia vọng tưởng phân biệt chấp trước đối với hết thảy vạn pháp, không còn ý niệm, ngay cả ngôn ngữ cũng không còn nữa thì bạn sẽ nhìn thấy chân tướng sự thật. Chân tướng sự thật là viên dung, là không có khác biệt.

Trong Quán kinh và hội Vô Lượng Thọ nói, sẽ có khác biệt lớn nhỏ, cõi Phạm thánh đồng cư, trong cõi Phạm thánh đồng cư là mang nghiệp vãng sanh. Chúng ta biết được vọng tưởng phân biệt chấp trước của họ đều chưa đoạn trừ, chỉ là vào sát-na niệm Phật vãng sanh đó họ chế phục được, một câu Phật hiệu của họ đắc lực, họ đều không nghĩ đến những thứ này nữa, niệm niệm đều là một câu A-di-đà Phật nên họ vãng sanh. Sau khi sanh tới nơi đó thì tập khí này lại hiện tiền, tập khí không đoạn trừ được lại hiện tiền, lúc hiện tiền mới nhìn thấy tướng khác biệt. Nhưng tướng khác biệt này thời gian cũng không phải là rất dài. Tại sao vậy? Cõi Phạm thánh đồng cư là vãng sanh hạ hạ phẩm, tới thế giới Tây Phương Cực Lạc cũng gặp được Phật, cũng nghe Phật thuyết pháp, cũng nhìn thấy các vị đại Bồ-tát. Cho nên ở thế giới Cực Lạc khai ngộ rất dễ dàng, họ không có ác duyên, môi trường tu học đó là tốt nhất, rất dễ dàng khai ngộ, sau khi ngộ được thì quay về bình đẳng. Hai cách nói này không có mâu thuẫn, không có đối lập, tức là khi tập khí hiện tiền sẽ có hiện tượng này. Nhưng mọi người đều biết được “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, họ sẽ không chấp trước với những hiện tượng này, cũng sẽ không phân biệt, điều này chúng ta thể hội tỉ mỉ từ trong giáo lý, giáo nghĩa thì sẽ không có nghi hoặc, cũng sẽ không có câu hỏi nữa.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm, hiện tại bản quyền phần mềm máy tính vô cùng đắt đỏ, nếu dùng phần mềm lậu để hoằng dương Phật pháp thì có như pháp không?

Đáp: Nếu bạn có trí tuệ, có tinh thần của đại sư Vĩnh Minh Diên Thọ thì có thể làm. Trước khi đại sư Vĩnh Minh Diên Thọ xuất gia, ngài ấy làm chức quan nhỏ, quản lý tài vụ của quốc khố, hiện tại gọi là cơ quan thuế, ngài ấy quản lý tiền tài của đất nước. Ngài ấy ăn trộm tiền trong quốc khố đi phóng sanh. Thường xuyên ăn trộm, sau này bị người khác tố cáo, sau khi bị tố cáo thì ngài không hề giấu diếm chút nào. Đúng vậy, tôi làm rất nhiều lần, tôi trộm bao nhiêu lần. Chuyện này phải bị chặt đầu đó! Không sao, được, tôi bằng lòng bị chặt đầu, tôi dùng mạng của một người, cứu rất nhiều sanh mạng, rất đáng! Cho nên ngài ấy không hề sợ hãi chút nào. Thực sự lúc hành hình theo pháp luật của đất nước là tử hình. Nhưng mà chuyện này, đương nhiên những quan viên này đã bẩm báo đến chỗ hoàng đế, hoàng đế nghe xong cũng buồn cười, bởi vì ngài không lấy tiền đi làm chuyện khác, mà đi phóng sanh. Hoàng đế hạ lệnh, để quan giám trảm (quan giám trảm giám sát hành hình), nói với ông, khanh đi xem ông ta, lúc lòi ra pháp trường chặt đầu coi thử ông ta có sợ hãi không? Nếu ông ta sợ hãi, có tâm hoảng sợ thì giết đi; nếu như không hề sợ hãi chút nào thì đưa ông ta đến gặp trẫm.

Ngài ấy ra pháp trường không những không sợ hãi, ngài rất vui vẻ, quan giám trảm hỏi ngài, ngài nói: một mạng của tôi cứu được ngàn vạn sanh mạng, rất đáng! Thế là quan giám trảm bẩm báo hoàng đế, hoàng đế liền triệu kiến, triệu kiến nhìn thấy người này rất khá. Hỏi ngài, tương lai ông muốn làm gì? Ngài nói thần mong muốn xuất gia. Hoàng đế thành tựu ngài, làm hộ pháp cho ngài, đây là tổ sư đời thứ sáu của Tịnh độ tông chúng ta. Cho nên bạn có sự hi sinh cống hiến này, cứu đời cứu người, vì người quên mình thì có thể. Nếu bạn dùng phần mềm lậu, người khác tố cáo bạn, đương nhiên bạn cũng không có tiền để bồi thường, vậy bạn chỉ có thể ngồi tù, tôi tin rằng sẽ không tử hình. Ngồi tù có thể phải ngồi bao nhiêu năm, cũng không sao, bạn ở trong nhà tù niệm Phật vãng sanh, làm ra tấm gương cho mọi người thấy, như vậy cũng rất tốt. Chuyện này là tôi làm, tôi bằng lòng ngồi tù, ngồi tù giống như bé quan vậy, ở trong đó niệm Phật cầu vãng sanh, dùng tướng lành vãng sanh để độ những chúng sanh này, vậy thì được, vậy thì có thể, đây chính là Bồ-tát đại quyền thị hiện.

Nếu bạn không có trí tuệ này, không có tinh thần này thì không thể làm chuyện này. Tại sao vậy? Chúng ta phải suy xét đến hình tượng của Phật giáo, tín đồ Phật giáo vẫn làm những chuyện phi pháp này, đây là sai lầm, đây là không được phép. Đặc biệt là xã hội hiện nay, chuyện vi phạm bản quyền quá nhiều, cả đời chúng ta không làm chuyện này, cho dù Phật pháp không thể hoàng dương, chúng ta cũng

không làm. Đó là nguyên nhân gì? Chúng sanh không có phước, chúng ta phải hiểu điều này. Cho nên điều quốc gia nghiêm cấm thì chúng ta không làm, đệ tử Phật chúng ta tuyệt đối phải tuân thủ pháp luật của đất nước. Đây là Thế Tôn, bạn xem trong kinh Phạm Võng Giới dạy giới trọng cho chúng ta. “Không làm quốc tặc”, tặc là gì? Chính là trộm cắp, đây là chuyện có tổn hại đối với xã hội đại chúng, bạn mà làm thì là quốc tặc. Thứ hai là “không báng quốc chủ”, lãnh đạo đất nước làm chuyện tốt, chúng ta tán thán; họ làm chuyện không tốt, không nói lời nào cả. Tại sao vậy? Nếu bạn phê bình, hủy báng sẽ tạo thành ảnh hưởng, ảnh hưởng này nếu không thể khống chế thì sẽ khơi dậy bạo động, khơi dậy động loạn, vậy thì đại chúng trong xã hội sẽ bị tổn hại, tuyệt đối không được phép. Xã hội này cho dù thế nào thì cũng phải duy trì an định hòa bình, điều này rất quan trọng.

Kinh Anh Lạc, cũng là Giới kinh của Bồ-tát, trong đó có hai điều, “không trốn quốc thuế”, người dân có nghĩa vụ đóng thuế, nếu như nói trốn thuế, tội lỗi này rất nặng, bởi vì thu nhập từ thuế thuộc về nhân dân cả nước. Nếu bạn trốn thuế, ăn trộm thuế thì tương đương với bạn ăn trộm tài vật của nhân dân cả nước, vậy thì phiền phức lớn rồi. Bạn nói ăn trộm đồ của một người, tương lai trả nợ trả cho một người thì dễ trả. Trung Quốc có hơn một tỷ người, nếu bạn ăn trộm đồ, lúc nào bạn mới trả hết được? Hơn một tỷ người ai cũng đều có phần, tất cả đều là chủ nợ của bạn, phiền phức của bạn sẽ rất lớn. Ở trong cửa Phật phiền phức nhất, bởi vì cửa Phật là thập phương thường trụ, không những là khu vực đất nước này, nó là khắp pháp giới hư không giới, trong mười phương thế giới tất cả những người xuất gia đều có phần, bạn nói xem phiền phức này lớn không! Cho nên trong kinh đức Phật thường nói, trong Giới kinh cũng nói, bạn tạo tội ngũ nghịch thập ác, Phật đều có thể cứu bạn; bạn ăn trộm đồ của thường trụ, Phật không cách nào cứu được, bởi vì chủ nợ của bạn quá nhiều, chúng ta phải hiểu điều này.

Điều cuối cùng cũng là trong kinh Anh Lạc nói tới, “không phạm quốc chế”, quốc chế chính là pháp luật của nhà nước, tuyệt đối không được vi phạm pháp luật của nhà nước. Đệ tử Phật trì giới chính là tuân thủ pháp luật, phải làm ra tấm gương tốt cho xã hội, hằng ngày Phật dạy chúng ta trì giới; nếu chúng ta phá giới, phạm giới, làm ra hình tượng không tốt, chuyện này không được phép. Cho nên nhất định phải biết mang lại ảnh hưởng gì, kết tội là kết tội từ chỗ này, từ phương diện ảnh hưởng mà kết tội.

Hỏi: Câu hỏi thứ sáu, người hỏi nói trích đoạn bài văn hay của người khác rồi tuyên truyền lưu hành trên mạng liệu có bị coi là trộm cắp không?

Đáp: Vậy thì phải xem trong sách của người ta có ghi “sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu” hay không, nếu như trang bản quyền viết như vậy thì không dùng của họ. Hoặc là bạn muốn dùng nó, những thứ của họ rất tốt, bạn tự mình viết lại, chữ không được giống nhau, vậy thì không phải của họ nữa! Như vậy thì được, nói tóm lại không được giống họ hoàn toàn, trong đó đổi đi vài chữ là được, nếu họ muốn nói thì thứ này của tôi không giống của bạn, đây là phải dùng trí tuệ. Tốt nhất là không dùng của họ, bản thân chúng ta hiểu được ý nghĩa này, dùng ngôn ngữ của bản thân mình nói ra, dùng chữ viết của bản thân chúng ta viết ra, như vậy không phải rất tốt sao? Hà tất phải dùng của họ?

Tôi cũng từng báo cáo qua rất nhiều lần với các đồng tu, đối với những sách này tôi đều không xem. Người khác tặng sách cho tôi, đầu tiên là tôi xem trang bản quyền, nếu trang bản quyền viết “sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu”, quyển sách này tôi chắc chắn không xem. Rất nhiều người hỏi tôi tại sao? Tôi nói tâm lượng người này rất nhỏ, tâm lượng nhỏ như vậy có thể viết ra được văn chương gì hay chứ? Hà tất lãng phí thời gian của tôi, lãng phí tinh lực của tôi? Cho nên không xem. Bạn xem những thứ của người Trung Quốc xưa, nếu bạn xem sách khâu chỉ trước đây, bản thời xưa, phía sau đều in “hoan nghênh sao chép, công đức vô lượng”. Thực sự là đồ tốt đều hy vọng lợi ích chúng sanh, người khác sao chép của bạn, đó là tán thán bạn, cung kính bạn, đó là chuyện tốt, là vinh quang của bạn, là đức hạnh của bạn mở rộng ra bên ngoài; bản thân bạn phong bế nó thì bản thân bạn sẽ không có đức hạnh. Cho nên tôi xem sách thì đầu tiên là xem trang bản quyền, chỉ cần có thứ này thì tôi tuyệt đối không xem sách của họ. Chúng ta xem sách xưa, xem kinh Phật, những thứ này tốt.

Hỏi: Tiếp theo là bốn câu hỏi của đồng tu Singapore, câu hỏi đầu tiên, xin hỏi mấy năm gần đây không ngừng cố gắng làm công tác hòa bình, liệu có nhìn thấy thành quả không?

Đáp: Công tác hòa bình ở khắp nơi trên thế giới, có thể nói là đích thực có không ít người có lý tưởng cao cả và lòng nhân ái đang rất hết lòng cố gắng làm. Từ sau sự kiện ngày 11 tháng 9, tôi nhận lời mời của đại học Queensland, đại học Queensland có học viện hòa bình, rất nhiều trường đại học không có khoa này, trường này có học viện hòa bình. Trường đại học mời tôi tham gia một buổi giao lưu, tọa đàm với các giáo sư của học viện hòa bình, từ đầu đến cuối tôi tham gia hai lần ở đại học Queensland. Nhờ đó tôi mới biết trường đại học trên thế giới có học viện hòa bình, không chỉ có trường này, có tám trường, đương nhiên là rất ít, không nhiều.

Trên thế giới có nhiều trường đại học như vậy, chỉ có tám trường đại học thiết lập học viện hòa bình, chuyên môn nghiên cứu hóa giải xung đột, thúc đẩy thế giới hòa bình. Học viện này có gần 20 vị giáo sư, hình như là 19 vị, gần 20 người làm công việc này. Trước đây họ giải quyết vấn đề, phương hướng tư duy thường không ngoài chiến tranh nóng và chiến tranh lạnh. Cái gọi là chiến tranh nóng, đích thực là có một số người phương Tây chủ trương, phương pháp đối với phần tử khủng bố chính là trấn áp, dùng vũ lực trấn áp, báo thù, dùng phương pháp này. Sau khi sự kiện ngày 11 tháng 9 xảy ra mới biết được cách này không được, oán thù càng kết càng sâu, sự kiện khủng bố càng ngày càng nhiều. Cho nên mới tư duy, mới nghĩ phương pháp sửa đổi, chúng ta dùng phương pháp hòa bình, không cần dùng trấn áp, không cần dùng báo thù, dùng phương pháp hòa bình. Dùng phương pháp hòa bình, đó chính là dùng hội nghị hòa bình.

Trong buổi tọa đàm này tôi mới biết được, tổ chức của Liên Hợp Quốc rất nhiều, trụ sở chính trị của Liên Hợp Quốc nằm ở New York. Tổ chức UNESCO, đó chính là giáo dục, văn hóa, khoa học, cho nên gọi tắt là UNESCO. Đó không phải là một cơ cấu, không phải do Liên Hợp Quốc ở New York quản lý, nó tự mình có trụ sở riêng, nó là độc lập, phía trên thêm vào Liên Hợp Quốc, phía dưới là UNESCO. Tổ chức tương tự như vậy chắc là có hai ba mươi cái, đều mang danh Liên Hợp Quốc, nhưng mỗi tổ chức đều là độc lập. Tổ chức UNESCO cũng làm không ít chuyện, họ dùng phương pháp hội nghị để nghiên cứu thảo luận, cung cấp một số phương pháp cho các nước làm tham khảo. Họ bắt đầu làm từ năm 1970, làm đến hiện nay đại khái đã 35, 36 năm rồi. Chúng ta có thể thấy được, mỗi năm có bao nhiêu hội nghị, bạn nghĩ xem hơn ba mươi năm đầu tư nhân lực, tài lực, vật lực, thực sự là không biết bao nhiêu mà kể. Tần suất động loạn của thế giới mỗi năm mỗi tăng, tai họa mỗi lần càng nghiêm trọng hơn, đây mới thực sự gọi là rắc rối.

Sau khi tôi tham gia hai buổi tọa đàm với các giáo sư của đại học Queensland, trường đại học mời tôi, hy vọng tôi tham gia vào công việc này. Đồng thời còn có một trường đại học khác, cũng là ở Úc, đại học Griffith. Cho nên tôi là thay mặt hai trường đại học này, thay mặt nước Úc, tham gia năm lần hội nghị hòa bình thế giới của UNESCO. Sau năm lần tham gia tôi hiểu được, hội nghị không giải quyết được vấn đề, tại sao vậy? Kết luận của hội nghị làm rất hay, cũng cung cấp cho chính phủ các nước làm tham khảo, nhưng họ có thể áp dụng không? Họ có làm theo không? Trong lòng chúng ta hiểu rõ! Những chuyên gia học giả tham gia hội nghị, rất nhiều hiệu trưởng đại học, cán bộ phụ trách giáo dục, sau hội nghị chúng tôi cùng nhau trò

chuyện, mỗi người trong lòng đều hiểu rõ, đều lắc đầu, không thể thực hiện. Cho nên tôi nói với mọi người, chính phủ của người ta đối với bạn khách sáo, tôn trọng một chút thì đưa kết luận của bạn tới phòng lưu trữ hồ sơ để lưu trữ; nếu như không khách sáo thì vứt vào sọt rác, ai nghe theo bạn chứ? Đây là lời nói thật. Cho nên hội nghị này có tác dụng gì? Những thứ tốt hơn chẳng nữa được nêu ra thì vẫn là lý tưởng, sẽ không thực hiện được, không làm được. Tôi còn tham gia hai buổi diễn đàn quốc tế, diễn đàn quốc tế này không phải do Liên Hợp Quốc tổ chức, quy mô cũng rất lớn.

Vì vậy chúng tôi phản tỉnh sâu sắc, người Trung Quốc xưa dạy chúng ta, “làm việc không thành, quay lại xét mình”, tức là làm không được, làm không được thì phải quay lại phản tỉnh, bản thân phải phản tỉnh có chiều sâu. Sau khi chúng tôi phản tỉnh liền nghĩ đến, Trung Quốc 5.000 năm nay, ngay cả rất nhiều chuyên gia học giả nhắc tới Trung Quốc đều vô cùng nể phục. Tại sao vậy? 5.000 năm nay, đất nước này cơ bản mà nói là hòa bình, trên toàn thế giới không tìm được nước thứ hai. 5.000 năm nay chưa từng chiến tranh với người nước khác, trong nhà mình thay đổi triều đại, lật đổ chính quyền xây dựng lại chính quyền mới nhưng vẫn là Trung Quốc, vẫn là vùng lãnh thổ của Trung Quốc, chưa từng xâm phạm đất đai của người khác. Giao lưu với người nước ngoài, chưa từng có ý nghĩ chiếm lợi của người khác. Bạn xem trước đây, người nước khác tới Trung Quốc tiến cống, tức là tặng quà, mà Trung Quốc trả lễ nhất định phải nhiều hơn họ, hậu đạo!

Trung Quốc suy bại, là suy bại trong khoảng 200 năm gần đây, cũng ném đủ mọi khổ cực. Nguyên nhân gì có thể duy trì thống nhất lớn như vậy, dân số nhiều như vậy, khu vực rộng như vậy, từ đầu đến cuối có thể duy trì thống nhất, từ sau thời nhà Tần cho đến tận hôm nay, đất nước vẫn duy trì thống nhất lớn như vậy, đây là điều khiến người khác tôn kính. Cho nên chúng ta phải biết, không được chia rẽ đất nước, chia rẽ thì người khác sẽ coi thường bạn. Bạn xem, đế quốc La Mã của châu Âu, họ cũng có 1.000 năm lịch sử, sau khi diệt vong thì không thể thống nhất nữa; Trung Quốc thay đổi triều đại, từ đầu đến cuối duy trì thống nhất. Tiến sĩ Toynbee người Anh nói tới vấn đề này đích thực là vô cùng nể phục, chúng ta phải hiểu điều này. Người Trung Quốc dựa vào điều gì? Dựa vào giáo dục, cho nên khiến chúng ta nghĩ đến một câu của người xưa, “dựng nước quản dân”, xây dựng một chính quyền, lãnh đạo nhân dân, “tu thân làm gốc, dạy học làm đầu”. Chính là lời dạy bảo này có thể khiến Trung Quốc sống trong xã hội hòa bình 5.000 năm. Chúng tôi liền nghĩ tới tầm quan trọng của hai câu “tu thân làm gốc, dạy học làm đầu” này, tôi nghĩ đến

chúng ta phải làm dạy học, không mở hội nghị nữa, mở hội nghị thực sự đến sau cùng đều là lý luận, đều không làm được.

Chúng ta lại nghĩ thử xem, thánh hiền xưa của Trung Quốc, lấy Khổng tử, Mạnh tử làm đại biểu, đây là kế thừa lời dạy bảo của tổ tiên, lời dạy bảo truyền thống. Ở nước ngoài, bạn xem thử lãnh tụ của mỗi tôn giáo, những nhà tôn giáo này họ làm sao lập nghiệp? Dựa vào dạy học. Cho nên các bạn phải ghi nhớ, Thích-ca Mâu-ni Phật là làm giáo dục, năm đó ngài ấy còn tại thế, giảng kinh hơn 300 hội, thuyết pháp 49 năm. Hội đó tức là mở lớp mà hiện nay chúng ta nói tới, trong 49 năm ngài ấy mở lớp đã mở hơn 300 lần, chúng ta thấy được trong kinh. Thời gian ngắn là một ngày, hai ngày, ba ngày; thời gian dài có mấy tháng, cũng có lúc giảng đại kinh mấy năm. Cho nên hiện tại chúng ta đổi sang một danh từ khác cho mọi người dễ hiểu, Thích-ca Mâu-ni Phật mở lớp dạy học 49 năm, như vậy thì mọi người dễ hiểu!

Người dân là dạy tốt được, phạm là làm công tác dạy học, trước tiên phải khẳng định bản tánh con người vốn thiện. Bạn xem giáo dục Trung Quốc xưa, câu đầu tiên trong Tam Tự kinh đã nói rõ, “người ban đầu, tánh vốn thiện”, cho nên bạn phải thừa nhận bản tánh con người đều là thiện. Trong kinh Phật nói càng hay hơn, “hết thảy chúng sanh đều có Phật tánh”, đây không phải là bản tánh con người vốn thiện đó sao? Điều này phải khẳng định. Nếu con người không tiếp nhận giáo dục thì họ sẽ bị ô nhiễm bởi hoàn cảnh, tại sao họ trở thành bất thiện? Học hư rồi! Bạn không cố gắng chỉ dạy họ, có câu “gần mực thì đen, gần đèn thì rạng”. Nếu bạn dạy họ thiện thì họ trở thành thiện; bạn dạy họ ác thì họ trở thành ác. Cho nên tôi nói người tốt là dạy mà ra, người xấu cũng là dạy mà ra, phần tử khủng bố vẫn là bạn dạy ra. Bạn sao có thể trách họ được? Muốn trách thì trách chính mình chưa dạy tốt, đó mới là đúng đắn, đó mới có thể thực sự hóa giải vấn đề. Câu tiếp theo Tam Tự kinh nói rất hay, bạn xem “tánh gần nhau”, bản tánh vốn thiện của mọi người đều giống nhau, gần nhau; “tập xa nhau”, tập là tập khí, tập khí của mọi người không giống nhau, vậy thì càng ngày càng xa. Xa là thế nào? Khoảng cách với vốn thiện của chính mình xa thì sẽ trở thành xấu.

Chúng ta xem thử giáo dục hiện nay thì bạn sẽ biết được phần tử khủng bố từ đâu mà ra. Giáo dục hiện nay là ai dạy? Không phải là cha mẹ dạy, không phải là giáo viên dạy, là tivi dạy bạn, mạng internet dạy bạn, máy chơi trò chơi điện tử của các em nhỏ dạy bạn. Không phải đều học những thứ này sao? Nội dung trong này là những gì? Sắc tình bạo lực, giết trộm dâm dối. Cho nên trẻ nhỏ tiếp nhận giáo dục này, chúng sẽ giết cha mẹ, chúng sẽ giết anh em. Tại sao lại giết? Trò chơi mà! Chúng

không biết đây là sai lầm, cũng không biết đây là phạm tội. Chúng là thế nào? Chơi vui, giống như giết người trong trò chơi điện tử. Đây là thế nào? Phần tử khủng bố là do bạn dạy mà ra, ở đâu? Có thể chính là con cái bạn, có thể chính là cháu của bạn, chưa biết được ngày nào do nguyên nhân gì mà chúng sẽ giết cả nhà bạn, là do dạy mà ra!

Dạy học của truyền thống Trung Quốc, điều này tôi giảng qua rất nhiều lần, do những chuyện này mà quay đầu lật sách xưa ra xem, người xưa dạy điều gì? Mới tìm được tổ tiên Trung Quốc 4.500 năm trước, 5.000 năm trước dạy dỗ thế hệ sau như thế nào! Vào thời đó dạy điều gì? Dạy luân lý, dạy đạo đức, dạy nhân quả. Bắt đầu dạy từ lúc nào? Từ lúc trẻ nhỏ được sanh ra, vậy thì quá hay rồi! Đây thực sự là trên toàn thế giới không tìm được nước thứ hai. Trẻ nhỏ sanh ra hai ba ngày, mắt chúng mở ra, biết nhìn, biết nghe thì cha mẹ liền dạy, đây là thế nào? Gọi là thân giáo, lời nói cử chỉ của cha mẹ ở trước mặt con cái đều là tích cực, đều là thiện, tuyệt đối không được có ác. Mặc dù trẻ nhỏ chưa biết nói, chúng hằng ngày nhìn, hằng ngày nghe, cho nên ngôn ngữ Trung Quốc có câu “ba tuổi thấy tám mươi”. Ba tuổi chắc chắn chưa tiếp nhận giáo dục của trường học, Trung Quốc thời xưa tiếp nhận giáo dục trường học đại khái là bắt đầu vào lúc sáu bảy tuổi. Đây là những gì cha mẹ thể hiện trước mặt chúng, những điều chúng nhìn thấy, nghe thấy, tiếp xúc được không có ác, đều là thiện. Nếu bạn không vui, tức giận, cãi nhau thì đi ra bên ngoài, nhất định không được để trẻ nhỏ nhìn thấy. Những gì trẻ nhỏ nhìn thấy đều là hòa hợp, là thiện, cho nên từ ba tuổi chúng sẽ có năng lực phân biệt đúng sai, chúng sẽ chọn lựa đây là đúng, đó là sai, đây là giáo dục!

Cho nên, giáo dục trước khi đi học là cha mẹ, là người lớn. Đệ Tử Quy không phải là để trẻ nhỏ đọc, Đệ Tử Quy là thế nào? Đệ Tử Quy là cha mẹ làm ra, làm ra cho trẻ nhỏ thấy, hoàn toàn là thân giáo của cha mẹ, người lớn, từ nhỏ chúng học được, chúng nhìn thấy được. Nhìn thấy người lớn hiếu thuận cha mẹ của mình thì chúng sẽ học được, tương lai bản thân chúng trưởng thành cũng sẽ hiếu thuận cha mẹ của chính mình. Nếu như người làm cha mẹ không hiếu thuận cha mẹ của mình, chúng nhìn thấy được thì khi chúng trưởng thành cũng giống vậy, chắc chắn không hiếu thuận, bởi vì chúng nhìn thấy tấm gương rồi. Bạn không hiếu thuận cha mẹ mình, vậy thì chúng tôi làm con cái cũng không cần hiếu thuận cha mẹ, chúng nhìn thấy rồi. Tới sáu, bảy tuổi đi học, trường học thời đó đều là tư thực, thầy giáo làm ra tấm gương. Cho nên thầy giáo đáng được mọi người tôn kính, họ phải tiếp tục giáo dục trẻ nhỏ từ sáu bảy tuổi tới mười hai mười ba tuổi, giai đoạn này là thầy giáo dạy.

Khởi tâm động niệm, lời nói cử chỉ của thầy giáo phải phù hợp luân lý đạo đức, tức thân giáo là quan trọng nhất, làm ra cho học trò thấy. Cho nên đây là giáo dục luân lý đạo đức cảm rĩ, chúng có nền tảng thì cả đời sẽ không thay đổi.

Mà chúng ta nghiên cứu thảo luận về trung tâm của dạy học chính là một câu nói, “cha con có tình thân”, thân là thân ái, sự thân ái của cha con là thiên tánh. Bạn có thể nhìn thấy rõ rệt nhất, cha mẹ thương yêu con cái của họ, con cái thương yêu cha mẹ, rõ rệt nhất là vào lúc nào? Ba bốn tháng tuổi. Bạn quan sát trẻ nhỏ ba bốn tháng tuổi, vô cùng rõ rệt, không có bất kỳ điều kiện gì, tâm thương yêu đó là trong sáng. Cho nên tổ tiên Trung Quốc đã nhìn ra được, giáo dục chính là hy vọng làm thế nào để duy trì tâm thương yêu này cả đời đều sẽ không thay đổi, đây là mục tiêu trung tâm của giáo dục. Sự thân ái của cha con cả đời không thể thay đổi. Mục tiêu thứ hai là mở rộng tâm thương yêu, mở rộng ra thương yêu gia đình của bạn, thương yêu anh em của bạn, thương yêu dòng tộc của bạn, thương yêu hàng xóm láng giềng của bạn, thương yêu xã hội, thương yêu đất nước, thương yêu nhân loại, mở rộng tình thương yêu này. Cho nên giáo dục thánh hiền thực sự là hai chữ này, giáo dục thương yêu. Thương yêu người khác thì làm sao lại hại người? Thương yêu người khác chỉ có vì người quên mình, hi sinh chính mình, thành tựu người khác, tuyệt đối sẽ không hại người. Loại hình giáo dục này đã duy trì đạo thống 5.000 năm của Trung Quốc.

Trung Quốc từ xưa đến nay, bạn xem trong sách xưa rất ít khi nói là đất nước, mở miệng sẽ nói là thiên hạ, tâm lượng đó lớn biết bao? Các bạn xem trong Đệ Tử Quy, “phàm là người, đều yêu thương”. Không hề nói người nhà của tôi, người đất nước tôi, phàm là người đều yêu thương, tâm lượng này lớn biết bao! Chúng ta phải hiểu đạo lý này. Hiệu quả của công tác hòa bình, nhất định phải từ thực sự có hành động. Vào ngày nay, Trung Quốc hay nước ngoài, giáo dục truyền thống đều không còn nữa, đây là chuyện mà chúng tôi lo lắng nhất. Cho nên vào năm ngoái, chúng tôi đúng lúc cũng có duyên phận này, có vị cư sĩ tặng tôi một khoản tiền, khoản tiền này vừa hay có thể đủ để làm sự nghiệp này. Chúng tôi liền chọn quê nhà, quê hương của tôi, chọn một thị trấn ở Lu Giang - An Huy, thị trấn Thang Trì, thị trấn nhỏ này có 12 thôn trang, cư dân có 48.000 người. Chúng tôi muốn dùng nơi này làm nơi thử nghiệm, chúng tôi phổ biến Đệ Tử Quy, để cho 48.000 người trong thị trấn nhỏ này, nam nữ già trẻ, các ngành các nghề cùng nhau học. Hiện tại bạn bảo trẻ nhỏ học cũng vô dụng, trẻ nhỏ học rồi, chúng học rồi nhưng nhìn thấy người lớn trong nhà không phải là như vậy, cha mẹ lừa con, chúng sẽ không tiếp nhận. Cho nên nhất định là

người lớn cũng phải học, người già cũng phải học, tất cả đều phải học mới có thể sanh ra hiệu quả.

Theo dự đoán của chúng tôi, phải cần nửa năm đến một năm mới có thể thấy được hiệu quả, không ngờ năm ngoài dự đoán của tôi, giáo viên bên đó nói với tôi, hai tháng đã có hiệu quả, vô cùng rõ rệt. Trước đây, người ở trong thôn này, tâm lượng của cư dân rất nhỏ, đều là tự tư tự lợi. Vợ chồng cãi nhau, mẹ chồng con dâu bất hòa, trẻ nhỏ không hiếu thuận, không nghe lời, thanh thiếu niên đánh lộn, gây chuyện là rất bình thường, rất nhiều. Sau khi chúng tôi phổ biến hai tháng, vợ chồng không còn cãi nhau nữa, mẹ chồng con dâu có thể sống chung, chung sống rất tốt; trẻ nhỏ biết hiếu thuận cha mẹ, hàng xóm cũng đều biết tôn trọng lẫn nhau, nhường nhịn lẫn nhau, không tranh chấp nữa. Ở trong cửa hàng không còn ai ăn trộm đồ, sau hai ba tháng thì cửa hàng nói, trước đây mỗi ngày đều trông coi không rời mắt nhưng vẫn mất đồ; hiện tại không trông coi cũng không mất đồ. Giữa người với người đều khách sáo, gặp mặt đều chào hỏi, hành lễ đều cúi chào 90 độ. Trước đây cửa hàng bán đồ nhìn thấy người lạ đều nâng giá cao lên một chút, hiện tại không làm vậy nữa, hai tháng đã nhìn thấy hiệu quả. Cho nên nhóm giáo viên này của chúng tôi vô cùng hoan hỷ, cảm giác rất yên tâm.

Yêu cầu của chúng tôi, chúng tôi trước tiên bồi dưỡng giáo viên ở đó, bồi dưỡng giáo viên hai tháng, để giáo viên vào thôn đi dạy, đi dạy ở mỗi thôn, đi dạy ở mỗi nhà. Trước tiên giáo viên phải làm được 100% Đệ Tử Quy, nếu bạn chưa làm được thì bạn chưa có tư cách dạy, người khác không tin tưởng bạn. Cho nên bản thân phải làm tấm gương, chúng tôi bồi dưỡng 30 vị giáo viên, dùng thời gian hai tháng. Nguồn gốc của giáo viên, vốn cũng đều là giáo viên, dạy mầm non, dạy tiểu học, dạy cấp hai, họ tiếp nhận được lý niệm của chúng tôi thì vô cùng hoan hỷ, xin nghỉ công việc của mình, tới trung tâm tiếp nhận bồi dưỡng. Sau khi bồi dưỡng thì mục tiêu của chúng tôi, chính là mọi người cùng nhau học tập 10 năm, thời hạn của chúng tôi là 10 năm, 10 năm không được rời khỏi trung tâm. Cố gắng ở nơi này học 10 năm, dạy 10 năm, dạy thị trấn nhỏ này trở thành đất nước lễ nghĩa, xã hội hài hòa, nhất định phải thực hành ở nơi này, trở thành nơi làm mẫu.

Nơi làm mẫu này thành công rồi, chúng ta có thể nói với những bạn bè làm công tác hòa bình trên thế giới, lý tưởng là có thể thực hiện được, không phải là nói suông. Các bạn có thể tới tham quan, tới xem thử nơi thử nghiệm của chúng tôi, nếu như mỗi đất nước khu vực, chúng ta đều dùng phương pháp này để thúc đẩy thì có thể thực hiện thế giới hòa bình. Bạn không làm ra nơi thử nghiệm này, người khác

không có lòng tin, động loạn quá lâu rồi, không có lòng tin, cho nên nhất định phải bắt đầu làm từ bản thân chúng ta. Hiện tại huyện Khánh Vân - Sơn Đông là một huyện thị rất nhỏ, lãnh đạo vô cùng nhiệt tình, hy vọng chúng tôi lại làm một nơi thử nghiệm ở bên đó, chúng tôi cũng đồng ý rồi, được. Khánh Vân có thể là hai ba tháng sau chúng tôi sẽ mở lớp dạy học, đó là một huyện, huyện nhỏ, dân số đại khái cũng không quá nhiều, trong huyện có phân vùng.

Tôi nói với những giáo viên của trung tâm, tôi nói thử nghiệm của chúng ta chính là một huyện, một thị trấn, chúng ta làm hai nơi thử nghiệm này. Không được làm nơi thứ ba, làm nơi thứ ba thì giáo viên của chúng ta không đủ dùng, lực lượng của chúng ta bị phân tán, chuyện gì cũng làm không tốt. Toàn bộ sức mạnh tinh thần của chúng ta tập trung làm hai nơi này, một nơi là huyện, một nơi là thị trấn, nông thôn. Sau khi làm tốt hai nơi này, có thể cung cấp cho đất nước làm tham khảo, cũng cung cấp cho Liên Hợp Quốc làm tham khảo. Để cho toàn thế giới yêu thích hòa bình, làm thế nào hóa giải xung đột, làm thế nào thực hiện xã hội an định, thế giới hài hòa. Nếu như không làm từ chỗ này, tôi nói trấn áp không thể giải quyết vấn đề, báo thù không thể giải quyết vấn đề, mở hội nghị cũng không thể giải quyết vấn đề.

Đại khái Liên Hợp Quốc cũng biết cách làm này, những lý tưởng này của chúng tôi, năm ngoái chúng tôi tới Paris cũng tổ chức ba ngày, có thể những thông tin này của chúng tôi họ cũng hiểu được, cũng hoan hỷ. Cho nên họ thông báo cho chúng tôi, hy vọng chúng tôi đồng tổ chức một hoạt động ở Paris năm nay, tên gọi của hoạt động này rất hay, "*Chúc mừng đại lễ Vesak*". Chúng ta biết được đại lễ Vesak là lễ Phật đản. Đây là trụ sở của UNESCO và Học viện tịnh tông Úc Châu của tôi đồng tổ chức. Cho nên lần này chúng tôi là ban tổ chức, có đại sứ Thái Lan, Thái Lan còn có một trường đại học hỗ trợ tổ chức, địa chỉ ở Paris, thời gian là hai ngày, ngày 7 và ngày 8 tháng 10. Địa điểm của chúng tôi là đại lễ đường của Liên Hợp Quốc, đại lễ đường của họ có sức chứa 1.500 người. Bên cạnh còn có một lễ đường nhỏ có sức chứa 500 người, hai lễ đường này đều đưa cho chúng tôi dùng hai ngày. Cho nên, chúng tôi tổ chức giảng hai ngày Đệ Tử Quy ở đó, buổi sáng hai tiếng, buổi chiều hai tiếng, hai ngày là tám tiếng đồng hồ, chúng tôi lại tổ chức giảng tám tiếng Đệ Tử Quy.

Liên Hợp Quốc cũng tiết lộ tin tức cho chúng tôi, hy vọng sau này mỗi năm chúng tôi đều tổ chức một lần, chuyện này rất tốt, vô cùng tốt. Cho nên chúng tôi đều gửi tất cả thành quả ở Thang Tri tới bên phía Paris để mọi người xem thử. Sau đó để họ thúc đẩy thì người trên thế giới này sẽ có phước báo. Chúng ta biết được có 180

vị đại sứ của các nước trên thế giới ở UNESCO, tức là có 180 đất nước khu vực tham gia tổ chức này. Hoạt động này đại sứ của họ đều sẽ tới tham quan, rất nhanh sẽ truyền khắp toàn thế giới, hy vọng toàn thế giới đều mở lớp dạy học. Cho nên chủ đề diễn giảng lần này của tôi là “Nhiệt liệt chúc mừng đại lễ Vesak, học tập Thích-ca Mâu-ni Phật mở lớp dạy học, hóa giải xung đột, thúc đẩy xã hội an định, thế giới hòa bình”, đây là chủ đề diễn giảng của tôi. Chúc mừng Thích-ca Mâu-ni Phật, học theo Thích-ca Mâu-ni Phật, cả đời Thích-ca Mâu-ni Phật làm điều gì? Mở lớp dạy học, thực sự có thể giải quyết vấn đề. Không tử cũng là mở lớp dạy học.

Ở phương Tây, bạn xem chúa Giê-su cũng là mở lớp dạy học, thời gian của ngài là ngắn nhất, ba năm, bị người khác hại chết; Muhammad của đạo Hồi mở lớp dạy học 27 năm, đều là bắt đầu làm từ giáo dục. Cho nên “dựng nước quản dân, dạy học làm đầu, tu thân làm gốc”, chuyện này quan trọng hơn bất kỳ điều gì. Không từ tu thân của chính mình thì dạy học sẽ không nhận được hiệu quả. Tôi thường nói, tại sao những điều thánh nhân nói có thể cảm động người khác? Vì họ làm được, làm được sau đó mới nói là thánh nhân; sau khi nói ra họ thực sự làm được là hiền nhân; sau khi nói ra không làm được gọi là lừa gạt người khác. Lừa người sẽ không thành công, nhất định phải làm được, bản thân không làm được thì không được.

Trong truyền thống Trung Quốc là tam giáo, tam giáo Nho Thích Đạo, gốc rễ của tam giáo, chúng ta phải nắm bắt từ gốc rễ. Gốc rễ của nhà Nho là Đệ Tử Quy, gốc rễ của Phật pháp là Thập Thiện Nghiệp Đạo, gốc rễ của nhà Đạo là Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, ba điều này là gốc rễ. Cho nên mỗi vị giáo viên của chúng tôi, ba bộ sách này đều là môn học bắt buộc, trong một năm phải làm được 100% thì bạn mới có tư cách làm giáo viên của trung tâm. Nếu bạn không làm được thì bạn không cách nào dạy người khác, bạn dạy người khác nhưng họ không phục bạn. Chúng tôi hy vọng trung tâm này tương lai có thể có 30 vị giáo viên, hiện tại 30 người của chúng tôi là vừa bồi dưỡng vừa đi dạy. Đạt được... các bạn đều từng nghe qua diễn giảng của thầy Thái Lễ Húc, hiện tại người đạt được trình độ giống như thầy có 10 người, tức là hiện tại chúng tôi có 10 thầy Thái Lễ Húc. Chúng tôi hy vọng sang năm, qua một năm nữa, chúng tôi có 30 thầy Thái Lễ Húc, nhất định phải đạt được tiêu chuẩn này. Đây là thành quả, hiện tại dần dần có thể nhìn thấy được.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, nên phổ biến giáo dục Đệ Tử Quy như thế nào để có hiệu quả, thực sự áp dụng được vào trong cuộc sống?

Đáp: Bạn muốn nói làm thế nào để phổ biến có hiệu quả, không ngoài điều gì khác, bắt đầu làm từ chính mình, bản thân tôi có thể làm được Đệ Tử Quy 100%.

Làm ở đâu? Làm ở nhà thì bạn sẽ cảm hóa người nhà của bạn; bạn làm ở trong công ty thì chắc chắn bạn sẽ cảm động cả công ty của bạn. Cho dù bạn làm chức vụ nào, bạn làm chức vụ nào trong công ty, khi người khác nhìn thấy bạn thực sự làm được, không ai không tôn trọng bạn, không ai không kính phục bạn, đây là đạo lý tất nhiên, chức vụ nhỏ đến đâu cũng được. Thực hành Đệ Tử Quy trong cuộc sống, thực hành trong công việc, thực hành trong đời nhân xử thế tiếp vật, nhất định phải bắt đầu từ chính mình, bắt đầu làm từ chính mình.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, người hỏi nói nếu như xây dựng đạo tràng Tịnh tông mới, nên để chúng xuất gia hay chúng tại gia quản lý thì thích hợp hơn?

Đáp: Thích hợp không phải ở xuất gia hay tại gia, chuyện này không có liên quan, mà ở thực sự hiểu được Phật pháp. Hiện nay chúng ta nói là thực sự thực hành Đệ Tử Quy, đó là đạo tràng thì còn phải thực hành Thập Thiện Nghiệp. Có thực hành Đệ Tử Quy, có thực hành Thập Thiện Nghiệp thì người đó quản lý đạo tràng tuyệt đối sẽ không sai lầm, đây là căn bản nhất. Từ gốc rễ này lại nâng cao lên, tức là tam quy ngũ giới, Sa-di Luật Nghi, nếu như là đạo tràng xuất gia, người xuất gia quản lý thì nhất định phải biết Sa-di Luật Nghi. Tại gia thì không cần, tại gia là Đệ Tử Quy, kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, tam quy ngũ giới, người thực sự có thể thực hành những điều này tới quản lý đạo tràng thì chắc chắn như pháp.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, nếu kinh phí vận hành của đạo tràng không đủ thì liệu có thể gây quỹ thông qua bán hàng từ thiện hoặc tổ chức tiệc cho hàng ngàn người không?

Đáp: Chuyện này là không cần thiết, tại sao vậy? Học Phật trước tiên bạn phải tin Phật, tin Phật là vô cùng không dễ dàng. Thầy tôi dạy tôi, cả đời tôi tin tưởng, tôi có thể tuân thủ; nếu bạn thực sự như pháp, bạn là vị chánh pháp trụ thế lâu dài, là vì lợi ích chúng sanh, Phật Bồ-tát sẽ chăm sóc. Bạn hà tất phải cầu người khác? Cầu người sẽ khó khăn, cầu người thì tâm bạn sẽ phiền, đạo tâm của bạn sẽ không còn nữa. Cầu Phật Bồ-tát, có cầu ắt ứng, tự nhiên Phật Bồ-tát sẽ chăm sóc; cả đời này của tôi chưa từng cầu qua người khác, đều là Phật Bồ-tát chăm sóc, cho nên tôi rất tin tưởng. Tôi học Phật đến năm nay là 55 năm, 55 năm chưa từng có một chuyện nào mà Phật Bồ-tát khiến tôi thất vọng, chưa từng có, cho nên tôi vô cùng tin tưởng.

Làm chuyện gì mà không có tiền là duyên chưa đủ, cho nên chúng ta phải phản tỉnh, bản thân mình có lỗi làm không? Bản thân mình không có lỗi làm thì là chúng sanh không có phước, chuyện này không có cách nào; bản thân chúng ta không có lỗi làm, chúng sanh có phước thì đương nhiên hiện tiền. Cho nên không cần nhọc

lòng, Phật Bồ-tát sẽ đưa tới, các ngài cũng sẽ không đưa tới nhiều, đại khái đều đưa tới vừa đủ. Đưa nhiều thì sẽ thế nào? Sẽ tăng trưởng tâm tham của bạn, chúng ta cũng không có nhu cầu này, các ngài đưa tới vừa đủ, để bạn làm chuyện này thật viên mãn, phải hiểu đạo lý này. Hiện tại có bán hàng từ thiện, tiệc ngàn người, chúng tôi thường nhìn thấy ở những khu vực phía Nam, chúng tôi cũng không phản đối nhưng bản thân chúng tôi không làm những chuyện này.

Hỏi: Tiếp theo là đồng tu Hồng Kông có năm câu hỏi, câu đầu tiên là trong kinh Thánh nói Thượng đế sáng tạo ra vạn vật trong bảy ngày; mà trong kinh Phật nói vạn vật do duyên mà sanh, chúng sanh lục đạo do luân hồi mà có. Xin hỏi nên lý giải như thế nào?

Đáp: Mỗi tôn giáo có cách nói của riêng mình, đừng trộn lẫn lộn vào nhau, nếu không thì bạn sẽ loạn. Bạn xem, người Trung Quốc xưa dạy chúng ta, “thâm nhập một môn, huân tu lâu dài”, bạn thâm nhập một môn, thâm nhập đến một mức độ nhất định thì bạn sẽ thông, bạn sẽ hiểu rõ. Tôi diễn giảng ở Đại học Hồi giáo Indonesia, sinh viên cũng đưa ra vấn đề này. Đất nước Indonesia thừa nhận năm tôn giáo, năm tôn giáo làm sao có thể hợp lại được? Họ nói kinh điển, giáo nghĩa của chúng tôi đều khác nhau, đưa ra vấn đề này hỏi tôi. Lúc đó bực giảng của tôi, phía trước bực giảng có một cái cây cảnh trồng trong chậu, cao khoảng mét một, mét hai, mọc rất tốt. Tôi dùng cái cây này làm ví dụ, tôi nói các bạn nhìn cái cây này, gốc rễ là một, bạn xem thân của nó có rất nhiều cành, thân có cành, cành có nhánh, nhánh có lá, tôi nói những thân cành nhánh lá này cũng giống như tôn giáo khác nhau. Ví dụ bạn theo đạo Hồi, bạn là một nhánh, bạn thâm nhập, thâm nhập tới cành vẫn là khác nhau, thâm nhập tới thân vẫn là khác nhau, lại thâm nhập, thâm nhập tới gốc rễ là hoàn toàn giống nhau. Cho nên nói thâm nhập một môn.

Làm bạn bè với các tôn giáo khác, “phàm là người, đều yêu thương”, bạn xem, không phải kinh Koran có nói sao? “Thánh Allah quả thật rất nhân từ”, chúng ta phải biểu hiện ra sự nhân từ của thánh Allah từ bản thân, từ tín đồ chúng ta, chúng ta nhân từ đối với hết thảy chúng sanh. Đối với những vấn đề này, bạn không cần đi đọc các kinh điển khác, chỉ đọc kinh Koran của chính bạn. Giống như ngón tay vậy, năm ngón tay không giống nhau, bạn đọc tới chỗ này không phải đều giống nhau sao? Bạn đều thông đạt hết; bạn thâm nhập chưa đủ, thâm nhập đến một mức độ nhất định thì những thứ khác đều thông đạt. Người học Phật thì bạn chuyên môn đọc kinh Phật; tín đồ Kitô giáo thì chuyên môn đọc kinh Thánh, tạm thời không được đi can thiệp những thứ khác. Đến lúc từ đây suy ra mà biết, đột nhiên hiểu được thì có thể tham

khảo những kinh giáo khác, bản thân mình nhất định phải học những thứ của mình. Tới lúc nào mới có thể tham khảo người khác? Những thứ của mình đạt đến mức độ nhất định thì bạn mới đi xem những thứ khác, không còn mâu thuẫn nữa, đều thông đạt hết. Bản thân nếu chưa đủ sâu mà bạn đi xem những thứ khác vẫn là có mâu thuẫn, phải hiểu đạo lý này.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, xin hỏi Thượng đế từ đâu đến?

Đáp: Thượng đế có phải là bầu cử ra không? Đúng vậy! Con người chúng ta đều không thừa nhận họ là Thượng đế thì họ không phải là Thượng đế; mọi người chúng ta đều thừa nhận họ, vậy không phải là bầu cử ra sao? Trong Phật pháp gọi là phước báo. Cho nên trong kinh Phật nói, bạn tu đại phước báo, lớn hơn phước báo của đế vương nhân gian thì bạn sẽ tới cõi trời làm thiên vương, thiên vương chính là Thượng đế. Thượng đế rất nhiều, không chỉ có một người, cũng giống như trái đất của chúng ta, bạn xem mỗi đất nước đều có tổng thống, quốc vương, không phải là một người; trên trời cũng là như vậy, trên trời cũng có rất nhiều khu vực, có rất nhiều Thượng đế, nếu bạn xem kinh Phật thì sẽ biết được.

Hỏi: Thứ ba, người hỏi nói mẹ con hỏi con, tâm của con ở đâu? Làm thế nào để chế phục tâm? Con nói tâm ở trong ý niệm của chúng ta, nên hàng phục ý niệm thì có thể hàng phục tâm, xin hỏi cách nói như vậy có đúng đắn không?

Đáp: Ở trình độ của bạn là đúng đắn, câu trả lời này là trình độ tiểu học, đúng đắn. Nâng cao lên trên còn có đáp án càng hay hơn, càng lên cao thì càng thuần thực hơn.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, người hỏi nói: tiếp nhận bộ phận của người hiến tạng, ví dụ người hiến tạng là tử tù thì người nhận liệu có phải gánh chịu nghiệp lực của người cho không?

Đáp: Tôi nghĩ chuyện này không có vấn đề, hiến tạng không sanh ra bất kỳ ảnh hưởng nào tới nghiệp lực. Nếu như sanh ra ảnh hưởng thì tu trì của cá nhân bạn sẽ trở thành vấn đề, bạn sẽ có chướng ngại, sẽ không đâu. “Hết thầy pháp từ tâm tướng sanh”, tâm của bạn trong sáng, không có vọng niệm, thường giữ chánh niệm thì sẽ không bị bất kỳ điều gì quấy nhiễu.

Hỏi: Xin hỏi tín đồ Phật giáo liệu có thể dùng chén thánh, dùng hai tấm gỗ màu đỏ để trưng cầu ý kiến của Phật Bồ-tát ở trước mặt Phật Bồ-tát không?

Đáp: Chuyện này trong kinh Phật không có, nhưng mấy ngàn năm nay ở trong chùa đích thực là có, đích thực trong chùa chiền Phật giáo có những thứ này, còn có xin xăm. Trước đây lúc chúng tôi vừa xuất gia, bởi vì tiếp xúc Phật pháp đều là từ

kinh giáo, chứ không phải là tiến vào cửa Phật thông thường, đều là nhập môn từ kinh giáo, cho nên rất coi trọng lý luận. Trong kinh Phật không có những thứ này, những thứ này thuộc về mê tín. Cho nên chúng tôi xuất gia ở trong chùa, trong chùa có những thứ này, chúng tôi lén mang chúng đi đốt hết, trong chùa có lò đốt, mang đi đốt hết. Lão hòa thượng của chúng tôi rất từ bi, thầy biết nhưng cũng không nói, qua hai ngày sau thầy lại mang tới một bộ khác; lúc mang tới không được mấy ngày chúng tôi lại đốt đi hết; sau khi đốt đi thầy lại mang tới một bộ khác, chỉ đành bỏ cuộc. Cho nên thái độ của chúng tôi đối với những thứ này là không tán thành cũng không phản đối.

Nhưng đức Phật thực sự rất từ bi, bởi vì chúng sanh có rất nhiều câu hỏi nghi hoặc, không thể giải quyết, đích thực muốn hỏi ý kiến của Phật Bồ-tát. Cho nên trong Phật giáo có một bộ kinh, kinh Chiêm Sát Thiện Ác Nghiệp Báo. Bạn xem, đại sư Ấn Quang đề xướng cho chúng ta, Quán Thế Âm Bồ-tát Linh Cảm Khóa, 32 khóa đều là xem quẻ. Nhưng ngài có phương pháp, ví dụ nếu dùng Quán Thế Âm Bồ-tát Linh Cảm Khóa thì trước tiên bạn phải cung kính, thành khẩn quỳ trước mặt Phật Bồ-tát, niệm Quán Thế Âm Bồ-tát 108 tiếng, sau đó mới gieo quẻ thì mới có linh nghiệm. Quy tắc của kinh Chiêm Sát Thiện Ác Nghiệp Báo càng nhiều hơn, bạn phải làm, trước tiên tu pháp, sau đó mới cầu cảm ứng; nếu như bạn không tu, mà tùy tiện thì sẽ không có cảm ứng. Có câu là thành ắt linh, không chân thành thì không linh nghiệm.

Hỏi: Tiếp theo là mười câu hỏi của đồng tu Trung Quốc, người hỏi nói thần tiên cũng tốt, Bồ-tát cũng tốt, liệu thực sự có thể hiện thần thông bay trên không trung không? Nếu như cưỡi hạc bay lên trời, liệu có phải là chỉ có những người nào có cơ duyên mới nhìn thấy được?

Đáp: Không sai, bạn không có duyên với họ thì bạn sẽ không gặp được những chuyện này, có duyên sẽ thấy được. Những chuyện này còn có những chuyện càng huyền diệu hơn, rất nhiều! Trong kinh Phật có giải thích, trong khoa học cũng đều có giải thích, chuyện này các bạn đọc kỹ thì sẽ biết những chuyện này. Những chuyện này có sự, có lý, bản thân chúng ta chưa đạt đến trình độ này thì không cần suy đoán, cũng không cần hoài nghi; khi bạn đạt đến một trình độ nhất định thì bạn sẽ hiểu rõ. Phi hành tự tại, trong sáu loại thần thông thì trường hợp này gọi là thần túc thông, không những có thể phi hành, còn có thể biến hóa, một thân có thể biến thành rất nhiều thân. Trong buổi giảng chúng tôi đều từng giới thiệu qua, trong Đại tạng kinh, trong Cao Tăng Truyện có, còn có một bộ Thần Tăng Truyện, những điều ghi chép

trong đó đều là những người trước đây hiển thị thần thông, đích thực không hề giả chút nào. Về lý có thể nói thông được, có điều lý này rất sâu, về lý nói thông được.

Thật ra mà nói, Phật nói với chúng ta, đây là bản năng của loài người, họ có, bạn cũng có. Tại sao bạn không có? Bởi vì hiện tại bạn có vọng tưởng phân biệt chấp trước, cho nên năng lực này đều mất hết. Nếu như có thể buông xuống hết thấy vọng tưởng phân biệt chấp trước, năng lực này sẽ khôi phục. Cho nên khả năng đặc biệt là thật, nếu công phu của bạn đạt thì khả năng đặc biệt của họ là đồ đệ gặp sư phụ, năng lực của bạn còn mạnh hơn họ rất nhiều. Sáu loại thần thông này, trong Phật pháp nói, Sơ quả, trong Đại thừa pháp, kinh Hoa Nghiêm của chúng ta nói Bồ-tát Sơ tín vị trong Thập tín vị. Bạn phải biết được khi nào bạn chứng đắc địa vị Sơ tín? Sơ tín vị có hai loại năng lực hiện tiền, người chứng Sơ tín vị, kiến phiền não trong kiến tư phiền não của họ đoạn rồi, cũng tức là không còn kiến giải sai lầm, sửa đổi lại rồi. Có sai lầm trong tư tưởng, không còn sai lầm trong kiến giải, họ khôi phục hai loại năng lực, thiên nhãn, thiên nhĩ. Thiên nhãn thông tức là không có chướng ngại, chúng ta ở lâu này nhìn 10 lâu bên dưới, mỗi lâu bạn đều nhìn thấy rất rõ ràng, họ đang làm gì? Động tác thế nào? Họ nói chuyện, bạn đều nghe thấy. Đây là bản năng, đây là sơ quả của Tiểu thừa, Đại thừa là Bồ-tát Sơ tín vị. Năng lực này hiện tiền thì bạn liền biết được bạn đã chuyển phàm thành thánh, bạn đã thực sự tiến vào cửa Phật.

Sơ tín vị, cũng giống như chúng ta đọc sách vậy, lớp một tiểu học. Năng lực này chưa hiện tiền thì bạn liền biết được, chúng ta học Phật đang ở mầm non, còn chưa lên lớp một, lên lớp một thì có năng lực này. Lúc lên lớp hai thì năng lực lại tăng thêm một thứ nữa, tha tâm thông, bạn biết được khởi tâm động niệm trong tâm của người khác. Nhị quả cũng là hai loại năng lực này, tha tâm, túc mạng, túc mạng tức là biết được quá khứ trong đời đời kiếp kiếp của chính mình, có năng lực này. Tới thánh nhân tam quả thì có thể biến hóa, có thể phân thân, có thể biến hóa. Giống như bạn tới nước Mỹ, không cần ngồi máy bay, bạn có thể ở nơi này thân thể biến mất, xuất hiện ở bên nước Mỹ, có năng lực này, đó gọi là thần túc thông. Đó thực sự là phi hành tự tại, tốc độ phi hành ngay cả máy bay cũng không bằng, máy bay từ nơi này bay đến Mỹ mất 10 tiếng đồng hồ; bạn đi đến bên đó không tới một phút, một niệm liền tới. Cho nên, người khác nhìn thấy bạn không còn ở nơi này nữa, đồng thời xuất hiện ở bên đó. Tới A-la-hán, năng lực thứ sáu xuất hiện, gọi là lậu tận thông, không còn phiền não nữa, phiền não đoạn trừ rồi, trí tuệ hiện tiền.

Phật nói đây là bản năng của con người, mỗi người đều có, chỉ cần bạn chịu buông xuống vọng tưởng phân biệt chấp trước thì năng lực của bạn sẽ khôi phục. Ba

loại này đều buông xuống thì sẽ thành Phật, bạn không hề khác với chư Phật. Khó buông xuống nhất là vọng tưởng, không buông xuống được vọng tưởng, có thể buông xuống phân biệt chấp trước là Bồ-tát; không buông xuống được phân biệt, chỉ buông xuống được chấp trước tức là A-la-hán, chính là khôi phục sáu loại năng lực vừa nói tới. Phật không lừa người, bản thân chúng ta có chịu buông xuống không? Nếu bạn chịu buông xuống liền hiện tiền. Trong kinh thường nói phàm phu thành Phật chỉ trong một niệm, tại sao nói ba đại a-tăng-kỳ kiếp? Tức là bạn không chịu buông xuống, không chịu buông xuống thì đó là vô lượng kiếp, ba đại a-tăng-kỳ kiếp; chịu buông xuống thì chỉ trong một niệm, học Phật không ngoài điều gì khác, chỉ là buông xuống mà thôi!

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, cha mẹ con học Phật cũng niệm Phật, nhưng lại thích nuôi gia cầm để con cái của mình mang đi giết, xin hỏi phật làm con cái nên xử lý thế nào?

Đáp: Phải khuyên nhủ cha mẹ không được sát sanh, phải nói với họ, sát sanh thì niệm Phật không thể vãng sanh. Hơn nữa sát hại chúng sanh, oan oan tương báo bao giờ mới dứt. Nếu bạn không biết khuyên, vừa hay chỗ chúng tôi hiện tại có một bộ đĩa, “Tại sao không được ăn thịt chúng?” Mang về cho cha mẹ xem thì cha mẹ sẽ hiểu. Chúng tôi có “Tiểu viện Sơn Tây” và “Tại sao không được ăn thịt chúng?” Rất nhiều người sau khi xem xong không dám sát sanh nữa, không dám ăn thịt nữa.

Hỏi: Thứ ba, tính tình của cha mẹ quái gở, rất khó nói chuyện, nên làm thế nào để nói chuyện với nhau được?

Đáp: Đây là cơ hội để bạn làm trọn đại hiếu, nếu như rất dễ nói chuyện thì rất khó nhìn ra được tâm hiếu của bạn; rất khó nói chuyện, bạn có sự kiên nhẫn có thể nói chuyện với nhau được, thì bạn là người con đại hiếu, đây là cơ hội tốt. Bạn có thể đọc câu chuyện của vua Thuần trong lịch sử Trung Quốc của chúng ta, cha mẹ và em trai của vua Thuần là khó nói chuyện với nhau nhất, bạn xem ông làm thế nào? Không ngờ ông dùng ba năm cảm hóa cả nhà, người Trung Quốc nói hiếu hạnh, ông đứng đầu trong nhị thập tứ hiếu. Đây là cơ hội tốt để tận hiếu, bạn có thể trở thành vua Thuần thứ hai của Trung Quốc, đây là thật, người con đại hiếu hiện tại, có thể cảm hóa người mẹ. Bạn khẳng định bản tánh con người vốn thiện, chắc chắn có thể cảm hóa họ, chưa cảm hóa được là do bản thân mình làm chưa tới.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, trong Nhận Thức Phật Giáo nói, Quán Thế Âm dạy chúng ta đại từ đại bi, Đại Thế Chí dạy chúng ta nhất tâm niệm Phật, một câu Phật hiệu liền

có thể thành tựu. Nhưng chỉ một câu Phật hiệu tức là Tiểu thừa, thêm Quán Thế Âm Bồ-tát thì biến thành Đại thừa. Xin hỏi tại sao chỉ một câu Phật hiệu nói là Tiểu thừa?

Đáp: Lời này là nói phương tiện, trên thực tế Đại thừa và Tiểu thừa đều ở phát tâm của chính chúng ta. Câu Phật hiệu này của chúng ta chuyên môn vì chính mình, cầu vãng sanh, hy vọng lìa khổ được vui, đây là Tiểu thừa. Nếu câu Phật hiệu của chúng ta là hy vọng tới thế giới Tây Phương Cực Lạc có thành tựu, rồi quay lại độ những chúng sanh khổ nạn này, đây chính là Đại thừa. Cho nên ở chỗ này là nói phương tiện, Đại Thế Chí Bồ-tát dạy chúng ta niệm câu Phật hiệu này, Quán Thế Âm Bồ-tát là đại từ đại bi, dạy chúng ta phải phát tâm Đại thừa, không hoàn toàn vì bản thân, phải vì chúng sanh khổ nạn, có năng lực nhất định đi giúp đỡ người khác. Ở thế giới này chưa có năng lực, tới thế giới Tây Phương Cực Lạc là cầu học, mục đích là muốn tới độ hóa chúng sanh, đây chính là Đại thừa.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm, tại sao khi cúng dường Phật, tổ tiên phải mở đồ cúng ra, nếu như có vỏ bọc đóng gói thì phải tháo ra?

Đáp: Chuyện này không ngoài điều gì khác, là thể hiện sự thành kính của chúng ta. Chúng ta cúng dường tổ tiên, cúng dường Phật Bồ-tát, nếu như đồ cúng được bọc kín, không mở ra, nếu như chúng ta mời người khác ăn thì bạn nghĩ thử xem, người khác nói bạn đây là không thật lòng, bạn xem bạn bọc kỹ như vậy, tôi cũng ăn không được, đây là biểu hiện sự thành kính của chính mình, biểu pháp, cho dù họ có ăn hay không thì tâm thành kính của chúng ta đã biểu hiện ra rồi, là ý nghĩa này. Đây đều là bồi dưỡng tâm hiếu của bản thân chúng ta, thành tâm thành ý cúng dường. Đối với Phật Bồ-tát, đối với tổ tiên đều thành ý như vậy, chăm sóc cha mẹ nhất định sẽ rất chu đáo, đây là đạo lý tất nhiên.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, ở đại lục có rất nhiều đồng tu in rất nhiều giấy chứng nhận quy y rồi đốt với số lượng lớn, muốn quy y cho quỷ thần, đồng thời trở thành một xu hướng phổ biến. Xin hỏi cách làm đốt giấy chứng nhận quy y số lượng lớn như vậy có như pháp không? Hay là hiểu sai ý định ban đầu của lão pháp sư?

Đáp: Quy y cho quỷ thần, nói tóm lại bản thân phải có công phu tu hành. Bản thân bạn còn chưa quy y, còn chưa làm được tam quy y thì bạn làm sao có thể quy y thay cho họ? Phải hiểu đạo lý này. Bản thân bạn làm được, bạn quy y cho họ sẽ có cảm ứng, sẽ có linh nghiệm; bản thân bạn chưa làm được, giấy chứng nhận quy y này họ cầm đi không có tác dụng, tờ giấy chứng nhận quy y này không có hiệu quả, cần bản thân có gia trì, phải hiểu điều này. Ví dụ bản thân bạn tụng kinh, niệm Phật gia trì thì sẽ có cảm ứng, nhất định phải hiểu điều này. Giúp đỡ quỷ thần, quỷ thần

đưa ra yêu cầu đa phần là tụng kinh, niệm Phật, giấy chứng nhận quy y của bạn cúng dường ở đây, chúng ta sẽ lập bài vị cho quý thân, cúng dường ở trước bài vị quý thân. Ví dụ nói tụng ba bộ kinh Vô Lượng Thọ, hoặc tụng ba bộ kinh Địa Tạng, niệm một vạn tiếng danh hiệu Phật Bồ-tát, thành khẩn quy y cho họ, sau cùng mới đốt nó đi, như vậy có tác dụng. Nếu như làm sơ sài, không có thành ý này thì không linh nghiệm; cách làm này của bạn, quý thân không những không cảm kích bạn, quý thân còn chê cười bạn, nói miệng chứ không thật lòng, phải hiểu đạo lý này.

Quy y cho quý thân thực sự có hiệu quả hay không? Thực sự có hiệu quả, hiệu quả lớn bao nhiêu? Không nhất định, phải xem mức độ tiếp nhận của quý thân, giống như nhân gian của chúng ta! Pháp sư giảng kinh ở nơi này, dẫn dắt mọi người tu hành, mỗi người có được lợi ích không giống nhau, quý thân cũng giống vậy. Cho nên chúng ta làm những Phật sự này, có một số người bị quý thân dựa thân, dựa vào người nhà ngoại cảm để yêu cầu, chúng tôi cũng làm rồi. Sau khi làm xong họ lại tới dựa thân, chúng tôi hỏi họ, như thế nào? Các bạn có nhận được lợi ích không? Họ nói nhận được lợi ích. Bao nhiêu lợi ích? Một phần ba, rất khá rồi, một phần ba nhận được lợi ích, hai phần ba vẫn chưa nhận được lợi ích. Nhận được lợi ích, nhận được lợi ích gì? Thiếu số vãng sanh, thực sự có vãng sanh, thiếu số vãng sanh. Đa số sanh cõi trời, tới cõi người, còn có tới cõi súc sanh, tới cõi súc sanh cũng nhận được lợi ích, từ cõi ngạ quỷ, địa ngục họ có thể tới cõi súc sanh. Đương nhiên chúng ta có thể tưởng tượng được người tới cõi súc sanh chiếm nhiều nhất, tiếp đó là tới cõi người, tới cõi trời sẽ càng ít hơn, vãng sanh là ít nhất, thực sự có thể nhận được lợi ích.

Hỏi: Câu hỏi thứ bảy, người hỏi thế nào là hiếu gọi là giới?

Đáp: Đây là đức Phật nói trong Giới kinh, đức Phật nói thế nào là giới? Hiếu thuận cha mẹ tức là giới, nói cách khác, trung tâm trì giới, trung tâm tinh thần chính là hiếu thuận cha mẹ; con người nếu bất hiếu cha mẹ thì bạn trì giới gì cũng đều là giả, phải hiểu đạo lý này. Ý nghĩa của câu này tương ứng với câu “cha con có tình thân” nói tới trong ngũ luân của Trung Quốc chúng ta, ý nghĩa có thể nói là tương thông. Phật nói càng cụ thể hơn, cho nên người bất hiếu cha mẹ, học điều gì cũng đều là giả, tuyệt đối không thể thành tựu, niệm Phật chắc chắn không thể vãng sanh. Bạn xem tịnh nghiệp tam phước, ba điều trong tịnh nghiệp tam phước là gốc rễ của hết thầy Phật pháp, bất luận là Đại thừa, Tiểu thừa, Tông môn, Giáo hạ, Hiển giáo, Mật giáo! Gốc rễ. Bạn xem ba điều này kết luận sau cùng của đức Phật là “ba đời chư Phật, chánh nhân tịnh nghiệp”, ba đời là quá khứ hiện tại vị lai. Hết thầy chúng

sanh tu hành thành Phật đều lấy điều này làm nền tảng, đây là nguyên tắc chỉ dạy chung của học Phật, làm sao có thể lơ là được?

Câu đầu tiên chính là “hiếu dưỡng cha mẹ”, câu thứ hai chính là “phụng sự sư trưởng”, câu thứ ba là “từ tâm không giết, tu thập thiện nghiệp”, cho nên hiếu thực sự gọi là giới, hiếu là gốc rễ của giới. Con người nếu thực sự làm tốt chữ hiếu này thì chính là thánh nhân. Chữ hiếu này dung hợp thiên địa vạn vật, chúng ta không cung kính người khác chính là bất hiếu. Tại sao vậy? Chữ này là chữ hội ý, văn tự Trung Quốc là phù hiệu trí tuệ, bạn xem bên trên là chữ “lão”, bên dưới là chữ “tử”, ý nghĩa là thế hệ trước và thế hệ sau là một thể, không được chia rẽ. Thế hệ trước còn có thế hệ trước nữa, thế hệ sau còn có thế hệ sau nữa, trong Phật pháp nói là “đọc suốt ba đời, ngang khắp mười phương”, cả vũ trụ này là một thể, đây là ý nghĩa của hiếu. Bạn không biết là một thể, bạn ở chỗ này khởi phân biệt chấp trước chính là bất hiếu! Cho nên hiếu đạo viên mãn là vào lúc nào? Thành Phật mới viên mãn, Bồ-tát vẫn chưa viên mãn, thành Phật mới viên mãn, phải hiểu ý nghĩa này.

Hỏi: Câu hỏi thứ tám, vùng Phúc Châu có rất nhiều người phát tâm phóng sanh, tạo thành nghề đánh bắt chim, mua bán chim rất hưng thịnh, phóng sanh như vậy có như pháp không?

Đáp: Không như pháp, đây không gọi là phóng sanh, gọi là hại sanh. Tại sao vậy? Bạn không phóng thì họ sẽ không đi bắt; bởi vì bạn phóng sanh đã khiến họ đi bắt số lượng lớn, đây là sai lầm. Cho nên học Phật phải có trí tuệ, lúc tôi còn trẻ đi theo lão cư sĩ Lý Bình Nam học kinh giáo, một hôm có một người khiêng đến một con rùa biển lớn, con rùa biển này rất lớn, khiêng đến thư viện của chúng tôi muốn bán. Đương nhiên chúng tôi vừa nhìn thấy liền mua về phóng sanh, cho nên mọi người gom tiền mua con rùa, ngày thứ hai mang ra biển phóng sanh. Qua hai ba ngày sau người đó lại khiêng một con tới, thầy Lý nói không mua, chúng tôi không phóng sanh, sau này người đó không tới nữa. Nếu như bạn mua thì một tuần họ sẽ bắt hai ba con tới, họ sẽ bắt số lượng lớn, tại sao vậy? Họ có mỗi làm ăn; họ bán không được thì họ sẽ không đi bắt giết nữa, phải hiểu đạo lý này.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, người phóng sanh, từ lúc mua chim xong cho tới lúc nghi thức phóng sanh viên mãn, đại khái mất ba tiếng đồng hồ. Có một số con chim chưa phóng sanh đã chết rồi, xin hỏi thời gian như vậy có quá dài không?

Đáp: Quá dài, những chúng sanh này rất đáng thương, chúng thực sự hy vọng bạn mau chóng phóng sanh chúng, cứu chúng một mạng, bạn còn bảo chúng làm ba bốn tiếng đồng hồ, bạn không phải hại chết chúng sao, chúng sẽ không cảm kích bạn.

Cho nên nghi thức càng ngắn càng tốt, chỉ có thể làm tam quy y cho chúng, mất mấy phút, không được nhiều hơn năm phút, mau chóng phóng sanh thì chúng sẽ cảm kích bạn. Cầu nguyện, hồi hướng công đức gì đợi phóng sanh xong rồi làm, như vậy tốt! Nghi thức của bạn dài như vậy đều làm xong mới phóng sanh thì tôi tin rằng trong tâm chúng rất khó chịu, sẽ rất hận bạn, sẽ không cảm kích bạn. Người cùng tâm này, tâm cùng lý này, bạn nghĩ thử xem!

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, làm thế nào để tiến hành công việc bồi dưỡng tư chất giáo viên văn hóa Trung Quốc ở trong trường đại học Sư Phạm?

Đáp: Chuyện này là vấn đề quan trọng, nhưng không thể hỏi tôi được, tôi không có quyền trả lời. Chuyện này phải hỏi người lãnh đạo cơ cấu giáo dục, phải hỏi bộ trưởng bộ giáo dục, Hồng Kông có lẽ có sở giáo dục, phải hỏi họ. Bồi dưỡng tư chất giáo viên quá quan trọng, cá nhân chúng tôi cũng có ý muốn làm, chuyên môn bồi dưỡng tư chất giáo viên văn hóa Trung Quốc. Cho nên tôi có cách nghĩ này, tôi muốn bồi dưỡng 50 giáo viên, thời gian cũng là 10 năm, 30 người của nhà Nho, tôi hy vọng có thể có 30 người; nhà Đạo hy vọng có 10 người, nhà Phật 10 người, tổng cộng 50 người. 50 người chí đồng đạo hợp, chúng ta cùng nhau học tập, thời gian 10 năm, phải tìm một ngọn núi, 10 năm không xuống núi, chúng ta ở trên núi cố gắng học tập 10 năm. Thực sự tìm được chí đồng đạo hợp, buông xuống vạn duyên, 10 năm, bế quan 10 năm, 10 năm không ra khỏi cửa, tìm một nơi như vậy. Nếu tổ tiên của chúng ta có phước, Phật Bồ-tát bảo hộ, có lẽ chuyện này có thể làm thành công. Không mất 10 năm thì không dạy ra được, 10 năm như thế nào? Học một môn, học nhiều thì không dạy ra được.

Ví dụ chúng ta học Phật pháp, tôi học kinh Di-đà, vậy thì 10 năm tôi chuyên học kinh Di-đà; người này học kinh Địa Tạng, 10 năm chuyên học kinh Địa Tạng; người kia học phẩm Phổ Môn, 10 năm chuyên học một bộ phẩm Phổ Môn. Sau 10 năm, người học phẩm Phổ Môn chính là Quán Thế Âm Bồ-tát sống, người học kinh Di-đà chính là A-di-đà Phật sống; người học kinh Địa Tạng thì họ chính là Địa Tạng Bồ-tát. Mười năm chuyên học một môn mới có thành tựu, học nhiều thì không được, nhất định phải tuân theo lời dạy của tổ tiên, thâm nhập một môn, huân tu lâu dài, huân tu thời gian dài 10 năm, sau 10 năm mới xuống núi đi dạy học. Nhà Nho cũng là mỗi người một bộ kinh, học Luận Ngữ, 10 năm chuyên học Luận Ngữ; học Đại Học, Trung Dung, 10 năm chuyên học Đại Học, Trung Dung; học Mạnh tử thì chuyên học Mạnh tử, học Lễ Ký thì chuyên học Lễ Ký. Mười năm thâm nhập một môn thì họ mới có thể trở thành chuyên gia học giả, mới có thể có tác dụng.

Cách làm này của chúng tôi, đất nước sẽ không tiếp nhận, đất nước không thể nào cho bạn 10 năm. Họ phải tuân theo quy tắc của trường học hiện nay, mỗi ngày phải học rất nhiều tiết, còn phải nghỉ hè nghỉ đông. Chúng tôi không có kỳ nghỉ, qua năm mới cũng không được về nhà, tức là bế quan 10 năm; người nhà bạn có thể tới thăm bạn, bạn không được trở về, như vậy thì mới có thể có thành tựu. Hiện tại chúng tôi có nguyện vọng này, có ý tưởng này, có thể thành tựu hay không? Vậy thì phải xem Phật Bồ-tát có gia trì hay không?

Tốt rồi, hôm nay giải đáp của chúng ta tới đây là viên mãn.